

KOVO



Savaitinis darbininkų

krasztis.

Nr. 25

PA. 3 Lapkričio (1917) m.

1917 m.

Metas I.

...ina su jais karon. Caras duoda konstitu-
...ijū. Žmonės nebūtiki jūm Caras vėla nori pa-
...bėgt iš Rosijos Bet biurokracija ir Vokietijos
...kaizeris neteidiu. Kaizeris 160.000 kareivių
...sutraukė parubežiuos, ir laukia tik caro žodžio
...išigriauti Maskolijon ir padėti carui išmušti jo
...žmones Revoliuciją veda ir palaiko SOCI-
...JALDEMOKRATAI ir SOCIJALRE-
...VOLIUCIJONIERIAI. Urra už juos!!
...Šalin su caru ir kaizeriu!!!

Einant „Kovai“ spaudon, parėjo žinios, jog
...caras jau prižadėjo duoti konstituciją ir visuti-
...nų laisvę

Žmonių sukiimnas ir autokratijos mekliai.

Linksmos ir smagios pareina iš Rosijos žinios. Angliški laikraščiai praneša, jog skersai ir išilgai Rosiją iškilo visutini streikai. Ir streikai ne tokie, kaip čia Amerikoje. Čia darbininkai streikuodami maldauja kapitalistų pavelyti jiems dirbti, gauti pridėčko kokį centą, gauti didesnį kasnį duonos pavalgimui. Tenai reikalauja išnaikinti dabartinę nuožmią Rosijos valdžią, reikalauja nušluoti gausias siurbikų caro tarnų, apie jo kruviną sostą sutupusių, liežuvius iškišusių ant vargdienių syvo, prakaito ir kraujo; reikalauja ir kovoja už įsteigimą valdžios žmonių, valdžios socializmo, kooperatyviškos respublikos. Ten streikai yra politiški, nes jie daromi dėlėi visų žmonių labo. Čion streikai yra ekonomiški – su žemaiša ypatisčko egoizmo, nes unijos tik apie saviškių žmonių sanjelę tesirupina. Ir tai jiems rupi gaut nuo ponų stalo tik daugiau rupinių, o ten žmonės siekia prie viso kepsnio.

Rašo, jog Peterburge, Ekaterinoslave, Kijevoj, Samaroj, Odesoj, Lodzėj, Rygoj, Liepobj ir kt., streikai sučiupo į savo rankas visą pramonę: darbavietes sus-

akrovus uždarė, geležinkelius išardė vietomis b... telegrafus sutraukė, Gelžinkeliai sustoj... į baisias prekes. A... sąkrovos ir magazinus. Bada... revoliucijos pagelbininksl.. padaryta, kas tik gali sujūd... prieš valdžią, mindančią ž... lavimus. Miestai nutilo, ele... so. Bankos ir visos konto... nes darbininkai išvaikštinėj... kad jie prisivienija prie gene... tiško streiko.

Ką daro autokratiški mekliai... ras, pirmučiausiai labai nusir... jis Petergofe tapė visišk... liuotas (atskirtas) nuo Peterburgo, ... kaip ir Peterburgas nuo Maskvos... rovincijų. Nusigandė dėlėo, kad bausis pavojus jo sostui stojis jam prieš akis. Ir kaipgi ne: čia umai Petergofas nesulaukė iš niekur nė vieno traukinio, nė vieno žmogaus, nė vieno laiško, nė vieno telegrafo. Telefonai nutilo. Tas pats buvo ir Peterburge. Ir kągi? Tokioj kritiškoj valandoj, garsingas Trepov išvežė ant gatvių visas, kokios Peterburge buvo kanuoles, o grasas Vitte lekia pas carą. Randa jį verkiant... tigro asaroms. Caras Vittei tuojaus: – „aš atsisakau sosto, tavę paskiriu regentu visos Rosijos iki užaugš mano sunus“... Bet Vitte neprisiima tos mylistos, numaldo ištyžėlį, prikalba jį gelbėti sostą, gelbeti Romanovų dinastiją, „tokioj svarbioj valandoj neapleisti žmonių, stovėti su jais“, žinoma, vedant žmones į kovą su „maištininkais“. Vienok Vittes žaltinė gudrybė permato, kad ši valanda iš tikro svarbi. Stovėti su žmonėmis caras neįstengs; nes žmonės su caru neburi stovėt. Vitte skubriai papiešia konstitucijos plianą, ir plianą sušaukimo parlamento ir tą pakiaša carui panosėn. Sako tai busėš didžiausis žmonių kilimo tildymui vaistas. Caras veik nė neperskaitęs sutinka ir liepia apskelbti žmonėmis, kad jau jų reikalavimai bus išpildyti. Vitte lekia atgal Pe-

erbaran ir šaukia pas savę streikicrių tstovus, kad apskelbti jiems naujas caro galones. Bet tos malonės jau perdaug ykių žmones apgavo. Užtai ir dabar arbininkai Vittės žodžius išklause šalū ir nė nepadėkavoję išėjo.

Biurokratijos mekliai dar sykį bar... žmones prigauti. Bet jautas nerusi... avė. Streikai tebesitraukia ir netik for... roje bet ir turinyj, reiškia ne streikus... tikrą, žmonių surengtą revoliuciją. Čie dalyvauja visi: darbininkai, studen... aptiekų samdiniai, kantorų klerkai, ... ir tt. – visi, kurie tik paeina iš var... luomos ir yra kentę skriaudas nuo... aiškai poniškos valdžios. Revoliuciją... eja socialdemokratai ir „Sandorų Są... dera“ (susidedanti daugiausiai iš teip... vadinamų Rosijoje – socialrevoliucij... niųjų, teroristinių ir anarchistinių gai... valų ir liekana senovinių, teip vadinamų „liaudininkų“ (narodniki).

Antra banga žmonių netenkinumo vė... la prispyrė despotizmą prie sienos. Pasir... rodė, kad kraujo aukos atneša aukauto... jams laisvę vieną po kitos. Po „raudo... nosios“ dienos Peterburge, sausio mėne... syj, sujudinta buvo iš pamatų caro val... džia. Išsiveržė plačiai spauda iš-po cen... zuros nągų, žmonės patįs įstatė laisvę streikų, nebeužspaudžia burnos viešai kritikuoti biurokratiją, reikalauti val... džią išduoti savo kruvinas atskaitas. Pamatė žmonės savo galybę. Ir naudoja tą galybę. Tukstančiais aukaujasi, galvas deda, kad iškovoti laisvę, jei ne sau, tai savo kitiems broliams stenantiems po baisum jungu. Ir po šitai antrai bangai, po tiltais sušaudytų lavonų Rosijos, Lenkijos, Lietuvos, Latvijos ir kitų šalių miestų, išdygs diegai didesnių laisvių. Jau sako sutikęs caras su liberališka konstitucija ir net parlamentu panašum Vokietijoje. Vienok žmonės čina dar toliau. Reikalauja žmonių respublikos.

Keliaukit broliai, padėsim jums ir mės. Jeigu negalėsime gulti su jumis kraujuose ant gatvių bruko, jeigu negalėsime guldyti galvų už švenčiausias žmonijos tie-

sas, tai ištiesime ranką su našlės skatikėliais, pagaminsime jums kovos įrankius, sušelsime jūsų našlaičius. Mūsų širdis krauju verda už jūsų skriaudas. Męs šaukiame vienan balsan, šalin su caru! Teįvysta meilės, lygybės ir brolijos valstija!...

V-tis.

Šiometinė LSDP. konferencija.

Gegužės mėnesįj Lietuvos Socialdemokratų Partijos buvo laikytas suvažiavimas, kuriame tapo priimti ir užgirti sekantieji nutarimai:

I

Išklausiusi iš visur pranešimus, Konferencija pripažįsta pasididininimą ryšių ir Partijos darbų nuo pernai rudens. Konferencijos ir pabraukia, kad reikia stengtis juos sustiprinti iš atžvilgio į jų organizaciją ir gauti naujus, kur jų dar nėra.

II

Konferencija nutarė pavesti ateisiančiam Partijos susivažiavimui peržiūrėti Partijos programą ir susivažiavimų nutarimus ir sustatyti Partijos manifestą, projektą kurio turi sustatyti Centralinis Komitetas.

Sulyg darbo kaime.

III

Savo veikime kaimuose Partija visai negali skaldyti savo politiškujų ir ekonomiškujų reikalavimų ir teip-pat, kaip ir iš kitų atžvilgių remiasi ant proletariato reikalų.

IV

Pabraukdama, kad propaganda kaime dabar buvo varoma daugiausiai tarp ukininkų, Konferencija atkreipia atydzia, kad Partijos organizacijos ir atskirus jos nariai turėtų varyti darbą pirmiausiai tarp darbininkaujančio proletariato.

V

Pripažindama: 1) kad paskutinių laikų judėjimas valsčiuose parodo gilų neužsiganėdinimą mynių žmonių iš dabartinės tvarkos ir valsčiaus surėdymo, 2) kad tasai judėjimas priima tankiai negeistinas formas, kaip prašymus valdžiai paduodamus, peticijas ir tt., 3) pripažindama ant galo, kad nuo dabartinės caro valdžios valsčių gyventojai negali sulaukti pagerinimą savo buvio ir kad toji valdžia turi būti visai iš Lietuvos prašalinta, – Konferencija nutarė:

- 1) organizuoti judėjimą valsčiuose ant socialdemokratiškųjų pamatų;
- 2) išleisti tam tikslui atsakančius atsisaukimus;
- 3) propagoti boikotą sulyg dabartinių valsčiaus įstaigų, mokesčių mokėjimo, monopolio ir tt.

Apie ginklų vartojimą.

VI

Konferencija nutarė, kad revoliucijos darbą vedant Partijos nariai ir organizacijos turi apsiginimui ginklus vartoti ir Partija turi ginklus parupinti atskiroms ypatoms ir kuopoms.

VII

VIII

Konferencija atkreipia atydzia visų partijų ir prijaučiančių jai ypatų ant dabartinių pinigų reikalavimo dabartiniam revoliucijos laike visokiems Partijos reikalavimams (agitacijai, literaturai, slaptai šaukimui, ginklams, užlaikymui žmonių vien agitacija užimtiems ir tt.) ir prašo visus juos rupintis apie kuodidžiausią pinigų plaukimą Partijos reikalams.

IX

Apie „Draugą“.

X

Peržiūrėjusi „Draugo“ išvadžiojimus (NN. 3 ir 4) sulyg LSDP. ir jos darbų Konferencija pritaria atsakymui C. Komiteto sutaisytam „Atsakymai Draugui“ ir nutaria, kad *būdas užpildinėjimų „Draugo“ negali būti toleruojamas* rimtam revoliucijos darbe ir gali tik *ardyti* revoliucijinį darbą, kas labiausiai negeistina dabarties revoliucijos gadynėj.

Prierašas. Visi nutarimai priimti vienbalsu.

PRATAKOLAS

Antro susivažiavimo Amerikos Lietuvos Revoliucijos Šelpimui Komiteto 15-tą spalinio, 1905 m., Philadelphia, Pa.

(Užbaigta, žr. „K-os“ nr. 24)

3. Parėjus klausimui, kaip reikės padaryti ant tolesnio su sudėtomis revoliucijai aukomis, Komiteto sąnarių buvo nuomonės tokios:

Dr. Bacevyčius sako, kad tie pinigai, kurie yra sudėti ne partijos, bet visos Amerikoje visumenės, kurie dabar yra pas išdininką, privalo būti nusiųsti „Varpo“, „Draugo“ ir „Darb. Balso“ redakcijoms lygiomis, beje toms partijoms, kurios darbuojasi dėl išliuosavimo Lietuvos. Ant toliau, Dr. B. nuomonė yra, kad tēnykščiai lietuviai, kurie darbuojasi dėl labo Lietuvos, t. y. dėl išliuosavimo lietuvių iš-po despotiško jungo, privalo išsirinkti Centralinį Revoliucijos Komitetą, kuriam galėtume nusiųsti surinktas aukas, su kuriomis jie tegul sau daro ką nori. Butinai reikalinga tēnai tvarka. Jeigu europiečiai lietuviai tokio komiteto neišrenka, tai mūsų komitetas nėra reikalingu, nes jis neturi čion ką veikti. Kas norės iš čionykščių aukautojų revoliuci-

ją šelpti, tai gali siūsti aukas toms partijoms, kurioms išsitiki.

J.O. Szirvydas tame reikale štai kaip sąprotauja. „Varpiečiai“, arba vadinantieji savę demokratai, kaip matytis iš jų raštų, prie revoliucijos aktyviškai neprišideda, nė jie reikalavo aukų. Jeigu jie nereikalavo, tai jie turbūt geriau už mus žino, kad jiems nė nereikia. Taigi nereikalaujantiems nereikia nė siūsti. „Draugiečiai“ Lietuvos revoliucijiniam judėjime šį-tą atliko, užtai jie ir tapo sušelpti net įgia dalimi su Partija lietuvių socialdemokratų. Kaip mažai kuopelei to tuomtarpu užteks. Jeigu bus matoma jų darbų daugiau, lietuviai-amerikiečiai privalėtų dar kiekuom-nors, kada-nors vėla juos sušelpti. Bet linkėtina butų, kad jie, vadinantieji savę socialistais, eitų šioj svarbioj valandoj išvieno su LSDP. Tada gaus iš vieno išdo ir paramą. Tokiu budu jie duos pavyzdį vienybės ir išlaimės visumenės simpatiją. Tečiaus jau girdėtis, kad jie prie LSDP. pagrįžę. Tokiu budu jie patįs savo sądoros klausimą išriš be mūsų įsimaišymo, be ginčų kas yra partizantai ir kas revoliucionieriai. J.O. Szirvydas nors patvirtina tą faktą, kad čion aukos yra dedamos visokių luomų ir „tikėjimų“, tečiaus nepraleidžia ir to fakto, kad revoliucijai suaukauta pašalpa turi but įteikta *tik revoliucijai*, o ne ramiam kulturiškam darbavimuisi „Varpo“ ne išdalinimui vėl, nušintus Europon, „nežiurint nė luomų nė tikėjimų“. Teisybė kad aukas gali dēt visoki luomai, – nes ištikrųjų tai pas mus liaudžės luomai tai dar nėra teip labai sau pasižinę, – vienok revoliucijai kelia luomai ne visi, bet netenkiniausieji, labiau skriaudžiamieji; o tokiais yra Lietuvos vaigdieniai – proletarijai, stovinti po socialdemokratijos parapėiu. Taigi ir aukos prigulėtų siūsti tiktai jiems. Tečiaus, jeigu jau susitvertų Europoje toks visaluominis revoliucijos komitetas, kurian įeitų ir LSDP., tai tada turėtum siūsti aukas tik tan komitetan, be jokių skirstymų. Dabargi bet siūsti neišpuola. Reikia palaukti, ką pasakys Amerikos lietuvių visumenė, kuri mus tan Komitetan išrinko ir pavedė darbą. Vadinasi, pagal J. Szirvydo nuomonę, reikėtų užkviesti visumenę, kad viešai per laikraščius nubalsuotų, kam turi but aukos siunčiamos; balsavimą turėtų buti paskirti iki tam tikro laiko, ant mėnesio ar ant dviejų. Czia darbas yra svarbus. Revoliucija gali trauktis ne tik kelis metus bet ir keles dešimtis. Komitetas vistiek yra ir bus reikalingas.

Dr. J. Szilupas taria, kad butinai susitvertų Lietuvoje revoliucijinis-tautiškas komitetas, kuris butų ne iš vienos ko-

kios partijos, bet iš visų, kurios tik dalyvauja revoliucijoje. Bet dabar, nelaukiant susitvėrimo tokio komiteto, reikia tie pinigai, kokie yra dabar ant D-ro J. Szliupo rankų, pasiuntinėti vėla po lygią dalį: LSDP., „varpiečiams“ ir „draugiečiams“. Toliaus Dr. Szl. dar pridėda, kad – idant išvengti tolesnių rugonių ir kritikų, būtų gerai, kad visumenė, aukaujanti pinigus, prisiųzdama juos išdan pažymėtų, kam nori juos priduoti, t. y. kokiai partijai.

J. Naujokas įneša, kad reikia reikalaut susitvėrimo tautiško, kovojančių revoliucijinių partijų komiteto Lietuvoje, ir tada tik siųsti surenkamas Amerikoje aukas revoliucijai. O kaslėk dabar prasi-dėjusio balsavimo, tai privalo balsuoti tik tie, kurie aukavo ir prisiuntė išdan aukas, aukavę kuopos ir draugystės. Neaukavusių balsas neyra skaitomas.

J. Baltrušaitis linkėja, kad Lietuvoje susitvertų visų revoliucijinių gairių komitetas. Tečiaus jeigu siunčiant aukas dabar, tai reikia siųsti tikrai tikrai revoliucijinei partijai, t. y. partijai Lietuvos Socijaldemokratų. Vienok J. Baltrušaitis pataria palaukti kokį mėnesį-kitą ir nesiųsti, pakol visumenė nenubalsuos kam siųsti. Tuom labiau, kadagi šitie balsavimai šėdien laikraščiuose jau pakelti.

4. Ant galų galo Komitetas Suvaziavime, 3 balsais prieš 2, nusprendė pinigų dabar nesiųst niekur, iki balsavimai nepereis. (Siųst balsavo Dr. J. Szliupas ir Dr. A. Bacevyčius. Nesiųst: J. O. Szirvydas, J. Naujokas ir J. Baltrušaitis.)

5. Užsidengiant Suvaziavimui, iški-lo vis tuose pačiuose reikaluose ginčai, kuriuose Dr. J. Szliupas su Dr. A. Bacevyčiu pasidavė į rezignaciją (atsisakė nuo vietų), o pinigus žadėjo išsiuntinėti aukautojams.

Susivaziavimo sekr. J. O. Szirvydas.

Reikaluose L.S.P.A.

Naugatuck, Conn. – Vietinė kuopelė, apsvarstydama atsišaukimą J. Lizdeikos, teipgi ir kitų kuopų LSPA., nutarė sekančiai:

1. Mēs pritardami kitoms kuopoms protestuojame prieš neteisingą C.L. Rev. šelp. Komitetą Am. padalinimą aukų ir sušelpimą *nekovojančių* (demokratų) partijų.

Mūsų centai surinkti vien tik nuo darbininkų, todėl turėtų šelpti vien tik darbininkus, bet ne buržuazus (sic!) demokratų!

„Draugiečiai“ irgi visai netoli bėgę nuo demokratų ir kiek matyt iš jų leidžiamo (jei dar jis tik gyvuoja) laikraščio „Draugo“, jis gimė ne tik kad nepa-

dėti kovotojams už laisvę (LSDP.), bet dar kenkti jiems ir ardyti jų surengtus darbus. Priegto sulyginant ir propagandą, streikus ir demonstracijas daromas Lietuvoje LSDP. ir „draugiečių“, mēs prieisime prie tokių rezultatų, kad rasime veik tik vieną kovojančią partiją, butent Liet. Soc. Dem. Partiją!

Dėltogi pritardami 24 k. ir kitoms kuopoms LSPA. reikalaujame idant šelpiama būtų tik kovojanti partija, bet ne ardanti, o jeigu bus jos („draugiečių“) vienas siekis, idealas tai netik kad nereikės persiskyrus veikti, bet ir nereikės jokių vaidų kelti.

Todėl visas surinktas aukas, mūsų kuopa pataria siųsti tik LSDP.–jos išdan ant rankų J. Lizdeikos, o dėl parankumo gali būti siunčiamos per tarpininkystą „Kovos“ redakcijos.

Atskiriems revoliucionieriams aukų nesiuntinėti, nes kuris bus tikras revoliucionierius tai prigulės ir prie Partijos, o antrą, pavieniai dirbdami menkai ir naudos teatnės.

Padidimui revoliucijos išdo patariam surinktus delegatui Niderlandijon pinigų ir „Kankinių Kasą“ suvienyti su revoliucijos ir duoti vardą artai – anot įnešimo drg. F. Bagočiaus – Lietuvos Revoliucijos šelpimo Fondo, ar kitaip. Pašalpą vienog kankiniai turėtų gauti tik iš tokio Fondo arba Išdo.

„Tik visos pasaulės darbininkai eikite išvieno!“ atminę šiuos žodžius turime juos ir pildyti, o jei mēs tik pradėsime skirstytis į skeveldras, o paskui šelpti skyrium jas, tai mēs tiek naudos atgabėsime, kiek jos padarytume visai nesidarbuodami.

2. Ant pranešimo drg. J. O. Szirvydo 23 nr. „Kovos“ jog Dr. J. Szliupas atsisako nuo kasieravimo, mūsų kuopelė apsvartė sekančiai:

Vedimas finansinių knygų ir suėmimas pinigų LSPA. kad būtų pavestas „Kovos“ redakcijai, ant rankų drg. J. O. Szirvydo iki 2-ram Seimui. Ant seimo gi susirinkę delegatai nutars ar išrinkti išdininką ir ką, arba paves gal tuos reikalus „Kovai“ ir ant toliaus.

Linkėtina kad drg. J. O. Szirvydas neatmestų to patarnavimo Partijai, o tuom syk veik parankiaus būtų negu siuntinėjant išdininkui.

LSPA. 25-ta Kuopa.

Philadelphijos 1-ma kuopa LSPA. 26 spalnio laikė nepaprastą susirinkimą, kurio vaisiai sekanti:

1. Pirm visko buvo perkartinėti nutarimai praėito mėnesinio susirinkimo, kur tarp kitko buvo nutarta duoti papeikimas Lizdeikai už tai, kad tas sukritika-

vo darbus C. Rev. Kom.; susirinkimas po daugelio svarstymų ir perkartinėjimų atrado, kad Lizdeikos užmetinėjimais nepasipiktino visi sąnariai C. R. šelp. K., bet anaipol, kaip matome iš laikraščių, dar nekurie pripažino tą už teisingą kritiką. Todėl mēs manome teip: tegul tas duoda papeikimus, kam nemaloni toji kritika; mēs gi nutarėm nelįsti į tarpą drabstančiusi purvais, kad ir mēs neliktume apdrebtai.

2. Aukas, esančias jau ir busiančias, mēs pataria me siųsti *tik kovojančioms partijoms*, nežiurint kokios yra, bet tik pasirodančios faktiškai, kad dirba išliuosavimui iš-po caro ir kapitalistų jungo. Iki šiol mēs matome dirbant tik LSDP.

3. Pagal 1-mo Seimo nutarimo, kad knygų peržiūrėtojai būtų išrinkti iš vietinės kuopos, kur randasi kasierius, mēs buvome išrinkę drg. kun. V. Dembskį ir V. Daukšį. Tiesa, kad jie knygas peržiūrėjo, bet ikišiolei nepagarsino to per laikraščius. Ir dabargi, vienam išvažiavus iš Philadelphijos, o kitam vėl dėl kokių tai priežasčių negalinčiam pildyt to dalyko, likosi ikišiol tas dalykas neatliktas. Todėl mēs dabar išrinkome naujus peržiūrėtojus knygų redakcijos ir kasieriaus. Išrinkti tapo šie draugai: J. Rukevyčius, M. Paznokaičiūtė ir J. Lukoševyčius.

4. Atsisakius nuo išdininkystos mūsų Partijoje Dr. Szliupui, mēs paduodame tokį patarymą: iki Seimo gal atlikt tą priderystę mūsų kuopos kasierius, drg-ė T. Andziulaitienė (2201 So. 9-th str.). Tas būtų parankiau redakcijai. Teipgi patariame, kad koks nebutų išrinktas kasierius, tai siunčiant pinigus, reik išpirkt „Money order“ ant vardo kasieriaus, bet siųsti reik Centraliniam finansų sekretoriui, drg. St. Gribauckui, kuris įsirašęs į knygas pasiųstų kasieriui; tokiu budu galėtų vesti kartu knygas ir finansų sekretorius, kuris ikišiol negalėjo to padaryt.

5. Patariam visiems draugams mūsų partijoje, kad atėjus laikui rinkimų stengtųs kaip galėdami varyti agitaciją, tarp draugų, kad balsuotų už socialistų kandidatus, ir teipgi išsiimti ukėsiškas popieras, kurie dar neturi.

6. Matydami, kad vienas narys iš C. Kom. Liet. Laisvamanių Sus. reikalauja, per „Kovą“, kad čarterį, kurį buvo pavedęs Seimas SLL. naudotis kuopoms LSPA., sugražintų, arba kurios kuopos nori naudotis juom, kad mokėtų metinę mokesį, – mēs viešai užklausiame Sus. Liet. Laisv., ar jis sulaužys savo Seimo prizadėjimą, ar ir toliaus pavelys naudotis mums savo čarteriu?

7. Girdžiant, kad Rosijoje vėl su naujoms spēkoms išsiveržė revoliucija, išrei-

„KOVA“

Lietuviu Darbininku Laikrasztis.

„KOVA“ iszeina kas pėtnezyia.
Kaštuoja ant metų \$2.00
ant pusės metų — \$1.00
ant 3 mėnesių — 50 c.
Europon — \$2.50.
Visokiuose susineszimuose turi but adre-
suojava sziaip:

„Kova“
412 Siegel Str.,
Philadelphia, Pa.

Apgarsinimai mokas:

Sykis už colį — 50 c.
Mėnuo už colį — \$1.00.
Metai už colį — \$10.00

„KOVA“ The Lithuanian weekly, publi-
shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 412
Siegel Str. Philadelphia, Pa.

Rates of Advertising:

One inch once \$0.50
One inch one month \$1.00
One inch one year \$10.00

Subscription rates:

One year \$2.00
Six months \$1.00
Three months \$0.50

All communications should be addressed to:

„Kova“
412 Siegel Str.,
Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter May 17, 1905,
at the post office at Philadelphia, Pa., under
the Act of Congress of March 3, 1879.

škiame karštas simpatijas visiems darbi-
ninkams darbuojantiems ant revoliucijoni-
škos dirvos, ir smerkiame besibaigian-
čią caro valdžią.

Prisirašė du nauji sąnariai. Mėnesinių
įplaukė \$ 1.20.

Pirms. susirinkimo J. Lukoševyčius.
Sėkr. susirinkimo A. Bernotas.

Aš. pavienis sąnarys LSPA. pritariu
protestuojantiems prieš Revol. Komitetą
ir sutinku su draugo Lizdeikos nurody-
mais, kas buvo „Kovoj“ ir „V. Lietuv.“
Esu labai neužganėdėtas, kad mano au-
kautasis centas pakliuvo ir stenėtojams,
kaip „varpiečiams“ — demokratams, ku-
rios pašalpos jie neužsipelnė. Nesupran-
tu. ant ko remdamos R. Kom. tą pada-
rė? Paskirstė visai nežinomoms ypatoms.
Jeigu koks „varpietis“, arba suvisu ne-
priguljis nė prie jokios organizacijos bu-
tų nukentėjęs laike demonstracijų arba
agituojant, tai jo neapleis Partija Lie-
tuvos Socijaldemokratų, nes jų akise yra
visi lygūs kas tik dirba ant revoliucijos
lauko. Aukos tur buti siunčiamos LSD

P. ir buti po jos kontrole; ji žinos, kam
duoti ir ką sušėlpti.

Raudame „Kovoj“, kad
mūsų išdininkas rezignavojo nuo
savo vietos, teipat ir iš partijos išstojo.
Aš mislinu, kad teip ir turi buti. Jeigu
draugas, budams LSPA. užstovinėja ki-
tų partijų interesus, tai jis nėra ištiki-
mas. Jog kožnas įstojęs duod zodį, kad
jis atsisako remti kitas politiškas parti-
jas, kad jis pripažįst socializmo princi-
pus. Bet Dr. S. tik ant tiesos pasirodo
kas esąs. Buvo „V. Liet.“ teipat ir
„Lietuvoj“ neva išsiteisinimai išdininko
kur išgiria „varpiečius“, o išjuokia soci-
jalistus. Jau dabar tą daro, o kas bus
antradien po revoliucijos? Mums reikės
teipat kariauti su tokiais komitetais kaip
ir su caro valdžia. Už tad, draugai! kie-
tesniai stokim prie raudono vėliuko, nes
mūsų rankose spēka. Kaip jie iššmežia
mūsų draugą Lizdeiką, kurs yra tik
lietuvių socijaldemokratų Centralinio
Komiteto noro išpildytojas! Broliai!
jeigu Lizdeika yra geras tiems, kurie au-
kauja savo gyvastis Lietuvoje, kurie viso
to krašto judėjimą veda, patol ir mums
Lizdeika paliekti draugas, Neteip kaip
Dr. Szliupas nurodė laikraščiuose, išlie-
damas neapykantą.

Kaslink padidinimo „Kovos“ pritariu
su malonia širdžia ir tam tikslui siunčiu
1 dol., o antrą mėnesinių mokesčių.
Draugai! Juk nebetoli tie laikai, kad
mums prisiartins valanda, kada pradėsim
patįs vartoti savo išdirbinius, tai yra; ką
padirbsim, tą ir pasidalysim. Neteip kaip
dabar yra, kad mums atmeta šmotelį,
kad tik badu nepastiptumėm. O pirm to
laiko reikia mums apsišviesti, kad mes
galėtumėm ir bendradarbiams aiškinti
dabartinį stovį mūsų ir ateitę. Tam rei-
kia socialistiško mokslo ir organizavi-
mos. Užtad plėskim laukus mūsų laik-
raščio, kurs drąsiai užstoja darbininkus.
Nes teip ir turi but. Juk mes nešam
ant savo pečių visą svieta, padirbam
tiltus, gelžinkelius, ir tt. Mums nieko
nėra bijotis ir nieko neturim pralošti, iš-
ėmus vargą. Už tad, drąsiai pirmyn!

Ant išdininko vietos perstatau draugę
Daktarę J. Želviene, iš Plymouth, Pa.,
— jeigu ji apsiimtų.

Su guodone visai Partijai.

S Danilavyčius, W. Lynn, Mass.

Rochester, N.Y. 7-ta kuopa LSPA.,
susirinkime 22 spalnio, nutarė, kad su
rinkimu Partijos Centr. išdininko reikia
laupt Seimo. Vedimą finansinių knygų
ir suemimą pinigų pavest „Kovos“ re-
dakcijai iki Seimo.

Vardan 7-tos kuopos LSPA.

J. Vizni.

DARBININKŲ KRONIKA.

¶ Iš „Darb. B.“ redakcijos rašo: —
„Kovos“ redakcijai. Auką revoliucijos
reikalams gavome. Ačiu. Iš viso \$ 3.55,
arba 15 šilingų. Su broliškais sveikini-
mais — „D.B.“ redakcija. — Tai buvo
aukos čekagicčių (žr. „K.“ 11 nr.). 15
centų nusitraukė persiuntimui.

¶ Ikišioliai dar tik viena ypata, išii-
mant Philadelphiajos LSPA. kuopą, užsi-
rustino ant drg. Lizdeikos už jo straips-
nį linkui padalintųjų revoliucijai aukų.
Tai „Darb. Viltyje“ tulas p. Zambis. Ir
kodėl užsirusino, tai labai įdomu butų
paminėti: 1. kam Lizdeika dirbdamas re-
kaunąs ir 2. Lietuvos socijaldemokratai
agituoją tarpe Lietuvoje esančių lenkų
išleisdami „Robotnik Wilenski“. Vadi-
nas p. Ž. norėtųsi, kad revoliucijinis dar-
bas Lietuvoje butų varomas teip tyliai,
kad nesigirdėtų Amerikoje p-o Ž. jau-
trioms ausims to triukšmo ir kad iš Lie-
tuvos butų išvaryti lenkai, kaip kad da-
ro maskolių valdžia su žydais Kišenevos
skerdynėmis, arba jeigu juos ten palikt,
tai atimt iš jų progą aps.švietimo ir tiesas
eiti išvien prie nugriovimo tiranijos. —
Puikus tai Zambis!

„Katalikas“, pirmiau pilstęs savo pa-
mazgas ant „šliuptarnių“, dabar, kada
Dr. Szliupas išstojo iš LSPA. ir „užva-
žiavo“ Lizdeikai, tai duoda d-rui S. kon-
gratuliacijas per 43 nr., kad šis „pamo-
kinęs socijaldemokratas“ ant tiek, kad
tiem „nebereikšę kelti bažnyčiose demon-
stracijų“... Greitas atsivertimas, pasa-
kytume. Bet žinodami „K.“ veidmainin-
gumą ir jo neapikantą ant socializmo,
nepavydim Dr. Szliupui tokių sveikini-
mų. Tikimės, kad „Žvaigždė“ su „Sau-
le“ tokių ovacijų padaryti neįstengs.

¶ Iš Chicagos rašo „Bus-entis Parapi-
jonas“: — „Czionai tamsuoliai nerias iš
kailio prieš socialistus ir laisvamanius.
Neperseniai susitvėrė dar viena nauja
parapija, pastatė bažnyčią ir mokyklą.
Ko teu mokj? Žinoma ko, poterius.
Tik jau ne „ponų poteritų“, — nes vien
darbininkų vaikai lankysis, — mokj kaip
su nusizėminimu tarnauti ponams. Dar-
bininkų tamsumas neišpasakytas. Tuli
net rugoja ant savo kunigo, ir peikia,
kad nėsąs toks, kaip juokingos atminties
Plymoutho pliauškalius Vizgirda. Girdi,
„mus kunigas čystas grinorius: nė jis
moka bartis nė angliškai šnekėt. Kad
mokėtų angliškai, tai tik jau nuėitų pa-
brikan ir išprašytų geresniems lietu-
viam darbo“... Tai idealas!

¶ Nevienas iš lietuvių nusistebės, pa-
sakius kad Amerikoje laikraščius cenzu-
ruoja, kaip ir despotiškosė šalise, prz.
Maskolijoje. Tas yra šventa teisybė.

Kiek sykių dingso krasoje (pačioje) daugybė numerių socialistiškų laikraščių, kaip „Appeal to Reason“, „The Socialist“ ir kitų!! Rodos nereikia aiškinti, kodėl jie dingsta. Chicagoje yra laikraštis „Lucifer“ (išeina 500 Fulton Str.), kurį tiesiog ima krasininkai, perleidžia per savo cenzurinius nagus ir tik tada siunčia skaitytojams. Teip ir rašosi ant laikraščio „censored by the postal authorities before delivery to subscribers“ – (per cenzuruota krasininkų pirma išsiuntinėjimo skaitytojams). Neseniai to laikraščio konfiskavo visus numerius ir sunaikiuo. Pačiai „Kovai“ kiek reikėjo grumties su sėdinčiais akmeniniuose palociuose republikonų agentais, kol iškovojo laisvę žodžio, o ir dabar dar daroma pasalai visokeriopos painės... Bet, kokia ironija galdynės? Kada despotai laisvę baigia dėti į akmeninį grabą, tai milijonai vergelių šukauna ir klykia: „urra už laisvę“.

¶ Praėjusiam nr. „Kovos“, straipsnyje „Mūsų partijos augimas“ per klaidą tapė aplenkta mūsų viena kuopa, minėtina kuopa Yonkers, N.Y., kurioje yra 5 sąnariai ir aktyviški socialistai. Tokiu budu LSPA. kuopų yra ne 29, bet 30, su 470 sąnarių.

¶ 28-ta k. LSPA. Shenadorije skaito jau 11-ą darbščių narių, kas matosi iš neseniai prisūtymo mokesčių lapelio. Senieji socialistai pradeda vėl kibti į darbą. Urra už darbininkus!

Ar reikia socialistams cenzoriaus?

Cleveland, Ohio 3-čia kuopa LSPA., 3 spalnio laik savo mėnesinį susirinkimą, kuriame, tarpe kitokių svarstymų buvo ypatingai apšnekėta nelemti užsipuldinėjimai ant „Kovos“ redaktoriaus, kurie pasirodė 19-ame num. „Kovos“ nuo draugų Springfieldiečių. Negana to, kad ten mėgino iš visų pusių apjuodinti draugą J.O. Szirvydą, bet dar bando ir cenzurą uždėti ant „Kovos“. Iš mūsų pusės žiurint, tai yra labai negeras dalykas. Mumis rodos, kad cenzura laikraščių, nors ta cenzura būtų ir socialistų, vistiek yra biazurum apynasriu laisvės žodžio. Togidėl tokiais apsireiškimais mes esame labai netenkini.

Shenandoriečiams, matyt, irgi nepatiko pasijuokimas iš kapitalistų su „ponų poteriais“. Springfieldiečiai ir Shenandoriečiai nurodo „Kovos“ redakcijai, kokie raštai yra naudingi ir kokie nenaudingi. Kodėlgi minėti draugai, vietoj mokinti redaktorių, neparašo naudingų raštų? Juk visų yra pareiga nurodyti netikumą dabartinės valdžios, sistematiškai išguldinėti tamsesniems broliams socia-

lizmą ir politišką ekonomiją, ko ir „Kovos“ rėdystė trokšta, kaip žuvis vandens, ir talpintų tokius raštus su didžiausiu noru. Męs žinom, jog „Kovos“ rėdystėj darbininkų randasi labai mažai, – tik tai du, o daugiau pasamdyti juk mes neįstengiam. Todėl nėra ką teip daug ir reikalauti ko paplastos žmogaus spėkos neįstengia. Reikia nepamiršti, kad išde mūsų partijos pinigų randasi nedaug, o visur jų reikia. „Kovos“, 16-ame num. apyskaitoje parodyta kad litarų statėjas gavo 92 dol. už tris mėnesius. Vadinas, vos po 1 dol. ant dienos. O juk reikią žmogui gyvenimą padaryti. Prie to draugų darbas yra labai nuodingas nuo švino dulkių. Tiek dar turim pasakyti, kad mūsų kuopoj nesiranda tokio draugo kuris uždirtbt mažiau kaip 1.50 už 10 darbo valandų; o prie „Kovos“ sako dirbą po 11–13 valandų! Męs mislyjame, kad ir draugai Springfieldiečiai nemylėtų dirbti tokiose sąlygose ir dar tokius baisiai užgaunančius išmetinėjimus girdėti. Ne vienas gal iš draugų pasakys: kasgi juos privertė tokiose sąlygose dirbti? Ne, draugai, niekas žmogų priversti negali, kaip tik tai jų pačių pasišventimas idėjai, labai brolių lietuvių darbininkų Kasgi yra mums kaltas kad mes per ilgai miegojom, kuomet kitos tautos susiorganizavo į tvirtas socialistų partijas ir turi puikiai įrengtus socialistiškus laikraščius, aprupintus geriausiais raštais. Laikas, jau seniai laikas ir mums lietuviams griebtis prie darbo.

Draugai! turėkim bent biskutį kantrybės ir liaukimės su užgauliojimais ir išniekinimais ypatų, o griebkimės prie darbo, kas kaip galėdami: tai rašydami korespondencijas į „Kovą“ tai prikalbindami mus naujus draugus prie socialistų partijos, tai platindami „Kovą“ ir ragindami užsirašyti. Tuomsyk pamatysim, kad trumpam laike visi mūsų reikalavimai bus užganėdinti; kada mūsų partijos pasidaugis įplaukimai, tuom laik galėsim daugiau darbininkų pasamdyti, tada ir visas darbas bus geriaus atliekamas, ir aprupintas geriausiais raštais mūsų laikraštis „Kova“!

Vardan kuopos

Teofilus Bartkus,
19 Peck ave., Cleveland, Ohio.

Prie darbo, visi!

Malonu matyti kad ir mūsų broliai jau pradeda atbusti; tveria tautiškas ir susisėlpimo draugystes, turi susivienijimą, prie kurio priklauso keletas tūkstančių, ir kurs prisimena ir visumeniškus reikalus paremti, nes pereitame seime paaukojo \$ 500 kovotojams už laisvę. Tėv. Myl. Dr. kuri teipgi šį-tą ju-

dina, kiek galėdama. Tačiau negaliu praleisti neįsakęs, kad tarp tų organizacijų Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje, – nors jauna ir neskaityta, bet labai energiška; mažai sąnarių, mažai turto, o vienok įkunijo partijos organą „Kovą“, kuri, nors mažas yra laikraštukas, vienok drąsiai veda didelę kovą su kapitalizmu ir nurodo, ko mums truksta; rodo mums kelią katruo mes turime eiti; rodo mums kad mes sutvėrėme viską, kas tik tai yra ant svieto reikalinga visų sunaudojimui. Darbininkas išaria, užsėja ir surenka nuo lauko, ką gamta suteikė visiems, bet jisai badauja. Tas viskas kas jam prigulėtų suvartoti, pusta kapitalisto sąkrovose ir nyksta be naudos. Darbininkai išbūdavoja dailius ir šiltus namus, bet ar gyvena jie juose? Ne. Tas gyvena, kuris nežino, kas tai yra sunki darbo diena. Darbininkas iškasa auksą ir sidabrą. Bet iškratyk darbininką, ar daug rasi pas jį to metalo. Pakratyk-gi dykaduonį, kurs nieko neveikia dėlei labo visumenės, o pas jį rasi aukso ir sidabro, ir kas tik yra reikalinga dėl kožno žmogaus. Darbininkas nutiesė geležinkelius, bet ar gali jais važinėti? Ne. Jisai turi kapitalistams vėla mokėti ir tai dar jam brangiau pareina mokėt už kapitalistą. Faktas yra, kad kapitalistai daug malonesni kiaulei, negu žmogui: kad kiaulę veža už \$ 10., tai žmogus turi mokėti už tą patį galą \$ 50. Na, tai nēr dyvo. Kapitalistas ir kiaulė nieko nedirba ir jie veltai gamtos privilegijomis naudojas.

Bet kas mums kaltas? Mus mokina prakilnesnės ypatos, kaip reikėtų pasinaudoti proga, dėlko mes jų neklausome? Kad jie mus šaukia prie gero, šaukia mus prie socializmo, prie paparčio išganymo, kodėlgi mes jų šauksmą praleidžiam pro ausis, kaip be jokios vertės? Mieli broliai darbininkai! Neuzkimškime ausų ant balso šaukiančio mus prie kovos už savo luomos ateitį, bet veikiai stokime petis į petį prieš skriaudėjus, prieš išnaudų sistemą. Visi už vieną, vienas už visus. Tesudreba mūsų nevalios sienos! Szalin su kapitalizmu tvarka! Tegyvuoja darbo valstija!

Jonas Kancierius
Moyie, Kanada.

Revoliucijos reikaluose.*)

41 num. „Lietuvos“ C.K.R.Sz.A. išdininkas, Dr. J. Sziupas viešai apreiškė, jog piuigus revoliucijai suaukautus jis ir toliau dalįsęs teip kaip padalino ir pirmiau: duos demokratų poneliams, kurie visai revoliucijos negeidžia ir yra dideli

*) Suvėluota dėl stokos laiko – Red.

priešai viso darbininkų beturčių judėjimo, vad. socializmo, ir „draugiečiams“. Uz rėmimą turtingųjų lietuvių luomos turėtų užprotestuoti kiekvienas Amerikos lietuvis; užtenka nupuolimo Lietuvos vargdienių ir juos tik reikia remti. Reikia šelpti LSDP., kuri vadovauja Lietuvos proletariją.

Nurodo Dr. S. mums kaip pavyzdį ukrainiečius, bet pasirodo ant galo, kad ir tie modeliai yra tie pats, ką turime ir mes. Ir ten socialistai eina skirtu keliu nuo demokratų, nes juos spiria luominiai reikalai, kurių tik darbininkų priešai sakosi nematą ir tą patį nori įkalbėti mums.

Iškeldamas polemiką Dr. S. su J. Lizdeika, kur tik prigriebdamas niekina ir žemina lietuvių socialdemokratų partiją, o podraug ir Lietuvių Socialistų Partiją Amerikoje, kuri eina su LSDP. išvien ir kurių dviejų tikslas yra netik nugriovimas carizmo, bet ir įvykdymas kuoplačiausios revoliucijos, sutvėrimas darbininkų gyvenimui žmoniškų sąlygų.

„Draugiečiai“ jau ir patįs savę skaito socialistais, o Dr. S. juos pastatė eilėn su demokratais, kurie, gird, išvien ir eina prie revoliucijos, – socialdemokratams gi jau nebeprapažįsta nė revoliucionierių vardo, tik išvadina juos paprastais rėksniais. Tuomtarpu jų darbai jau rodos ir aklam turėtų būti užčiuopiami. Nemato jų tik atkaklumas. Kam reikia platinti melagystės ir suvadžioti žmones?

Kad teip jau atsitiko, kad mūsų Centr. Komitetas padarė klaidą, tai reikėjo tik prisipažinti prie jos ir paklausti ką sako balsas žmonių. Bet jis padarė visai atbulai.

Aš pats per laikraščius ir pašnekose kalbinau visus aukauti revoliucijos reikalams ir siųsti ant Komiteto rankų. Vienok dabar, matant K-to suklydimą ir atkaklumą nematyme tos klaidos, atšaukiu savo žodžius. Vieton to patariu pinigais, surinktus revoliucijai, siųsti tiesiai ant rankų J. Lizdekos, LSDP. atstovo. Ta partija be pagelbos ponelių demokratų jau daug išleido socialistiškų raštų, kurie nevilioja Lietuvos darbininkų, bet veda juos tikru kovos keliu. Ir jei mes tą mūsų partiją sušelpime, tai ji padarys ir mūsų labai daug daugiau. Argi negerai būtų, kad ir „Darb. Balsas“ išeitų kas savaitę? Juk tada daug greičiau sukiltų žmonės ir padarytų tikrą revoliuciją.

Broliai lietuviai! Remkime socialistišką partijas, kurios veda mums prie tikro žmonijos išganimo.

Gerai velijantis revoliucijai ir socializmui

K. Rutkus.

NAKTYJ.

(Piešinėlis.)

— O puga, o baisi puga!.. Ko tu nori, už ką tu kovoji? — teip mąstė jaunas vaikinys, sėdėdamas ant aukšto kranto sriauiniai tekančios upės.

Po puikios vasaros, po ramaus gyvenimo jauno vaikinio, po jo linksmiai praleistų dienų mokykloje, – kada jo galvoj skrajojo puikus paveikslai ateinančio gyvenimo: svajonė apie inžinierystę, apsidėmimą ir ramų gyvenimą – ir štai, toj laimingoj svajonių valandoj užėjo baisi puga, kuri viską pirm užmanyta išgriovė, – išgriovė tą gražią Kartageną vaikinio prote, kuriame pasiliko tik tai esybė.

Tai buvo sunus turtingo dvarponio, važinėjęs nuo mažes gražiais arkliais, šiltai miegojęs, visų mylimas, nematęs vargo; o šėdien nuo visų atskirtas, visų papeiktas.

— Aš jaučiau tai; tą pačią minutą pradėjau jausti, kada išgirdau tuos žodžius: „Kovot, kovot su visais, išvieno ir kovot už laisvę ir ticsas visų“, kad ne toksai gyvenimas reikalingas; pradėjau neapkęsti savo turtų, viso to, kas yra sukrautas iš prakaito ir kraujo darbininkų. Tai buvo pirmi šventi žodžiai, kurie uždegė man krutinę ir pareikalavo atskaitos mano labdaringumo visumenės naudai. Gerai žinojau, kad busiu atmestas savo tėvų, kurių teip myliu; žinau kad visi piniguočiai – mano draugai neapkęs manęs kaipo prieš, juoksis kaip iš paklydusio bepročio; bet tai bus pradžia kovos. Aš mačiau gražius spindulius suslinkusiuose vargšų buteliuose, kuriuos aš teip didžiai mylėjau; mačiau tuos spindulius pajuodusiuose ir išdžiuvusiuose veiduose darbininkų ir buvau laimingas, kada pradėjau žengti nuo mano „aukštos“ vietos tūnai, žemai, ka aš teip greitai ir teip karštai pamylėjau, nešdamas jiems gerus žodžius, karštus jausmus, viską ką tik dėl jų turėjau, troškau padėti jiems ir tuo buvau laimingas. O! kaip malonios man tos surukusios, šaltos lušnelės, kaip brangūs man tie pajuodę – išdžiuvę žmonės, mano broliai! O šėdien aš išvartytas, kaip piktadėjas, kaip apgavikas iš tų brangių lušnelių...

Vaikinys vėl, padėjęs galvą ant rankų, paskendo manymuose, klausdamas savęs: „kaip, kaip reikia padėti vargū, kaip čia išpildyti savo užduotį!“

Vėjas vis labiau kaukė, medžiai užė ir tratėjo, tars kalbėdami su viens kitu; upė kriokė, kaip koksai įpykęs žvėris, griauzdama kraštus, tars nenorėjo pasiduot sukaustyt savę tam galingam šal-

čiui; sniegas, kaip nuvargęs, krito ant žemės; toli ten kaukė vilkas jieškodamas maisto, ir tie visi balsai, tas galingas užimas susiliejo į vieną griaudingą melodiją, į vieną puikią melodiją: judėjimo, gyvybės, kovos.

Ilgai jaunas vaikinys sėdėjo pasirėmęs ant rankų, o jo galvoj vis naujos, tai linksmiančios, tai griaudinančios mislės viena kitą ilga eile plauke. Antgalo atsisetojo. Tai vėjas atplėšė nuo krutinės švarką, šaltai suspaudė, kaip koksai galiunas, stovįtį vaikiną, kurs iškėlęs rankas, sau sušuko:

— Ir čia kova... ir čia imtynės!... Kaip puikiai gaudžia tas miškas, kaip drasko ir žadin viską tas galingas vėjas! Czion virpa iškilminga kovos gaida, čia vilkas kaukia jieškodamas maisto, kovodamas už savo buvį... Kokia platybė ir puikumas jausmų!... Koks platus prigimties laukas! ir užia, užia iš pilnos krutinės tars ką norėdamas nuveikt... Kokia platybė!...

Vaikinui vėl atėjo galvon vargdieniai, ramiai dabar mieganti ant kietų lovų, su išdžiuvusiais veidais ir gįsluotoms rankomis; vaikinui paliko baisiai gaila tų suskurdusių brolių, ir stambios ašaros pradėjo riedėti iš akių. Jo akise vėl kitas paveikslas persistatė: jis mato rumus didžturčių, kuriuose miega ant minkštų lovų, prisigėrę šildančių vynų, egojistiški, raudoni snukiai piniguočiai; jis mato raudonus veidus šviesioj salėj su iškeltais augštyn stiklais; mato tą baisią skriaudą; neapykanta griauzė jo krutinę. Ir vėl – lušnė prie kertės, kurion putė nemaloningas, skaudus vėjas, o motina visaipt stengė suvyniot kudukį idant nesušaltų. Ir vėl – puslėta ranka darbininko, ir vėl vergija. Ir nuo tų jisai atstumtas, kaipo piktadarys ir išvartytas laukan... Ašaros liejos iš jo akių ir jisai be pertrukio klausė savęs: „Argi aš nemyliu tų žmonių?.. Kaip man įkvėpti į juos savo meilę?... Ar greit išauš, ar greit sumigs gerę per naktį vargdienių kraują ponai? Ar greit atsikels ir atsineš su savim šviesią dieną tas galingas milžinas, iš tos suslinkusios lušnės su gįsluota ranka ir pramuš savo nevalios sienas, priskubįs puikų sauletekį naujos gadinės?...“

Ką padarė jaunas vaikinys, pasišventęs kovot už laisvę ir gerovę žmonijos, parodys mums ateitis.

Br. Vargšas.

AUKOS

„Kovos“ Fondan.

S. Danilavyčius, W. Lynn, Mass.

J. Šukys, Brooklyn, N.Y.

Viso

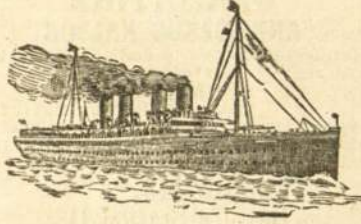
\$ 1.00

\$ 1.00

\$ 2.00

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.



Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietu

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.
609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Freedman & Mesirov.

Kampas 4-tos ir South Str. PHILADELPHIA, Pa.

Užkvičiame visus lietuvius mūsų vientaučius ir draugus apsilankyti ir persiliudyti, kad pas mus yra didžiausia sankrova:

DRAPANŲ, SKRYBELIŲ IR CZEVEKYKŲ

Viskas pagal naujausios mados reikalavimu, geriausi pirkiniai, pigiausias prekės. Prekė visuomet viena.

Prosiname ir taisome drapanas mūsų lankytojams už dyką.

BUK ISZMINTINGAS!!!

SKAITYK



„Vadova in Sveikata“

Jei sergi, tad pirmiaus, kaip kreipsies prie daktaro; prisiųsdamas keletą stam-
pų, reikalauk ir perskaityk su atyda knygą, parašytą Prof. Dr. E.C. Collins

„Vadovas į Sveikatą“

didelių 128 puslapių, su koleravotais paveikslais; perstatant visus organus ir slaptingas vidurines da-
lis žmogaus kuno subudavojimo,— ji naudinga sveikiems ir ligoniams.

Toj knygoj atrasi, gal tau dar nereikalingas daktaras, o jei jau be geros daktariškos pagalbos ir ge-
rų vaistų, negali but išgydytas, tai per tą knygą, savo visas silpnybes ligos, kaip per veidrodį perma-
tysi ir aiškiai galėsi žodžiu ar per laisną, savo tikrą ligą kaip ant delno išdėstīt, teip kad geras specija-
listas daktaras, pasišventęs profesijai gydymo, tikrą pagelbą ir išgydymą suteiks.

Dr. E.C. Collins Medical Institute yra Speciališkas daktaras visada ant ko-
nos ligos, ir visokes vyrų ir moterų ligas paprastas ir chroniškas su geriause pa-
sekme gydo. — Dėl kožno apsilpninto ligoms, Speciališkai vaistai tampa sutaisy-
ti, po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canada, Mexica
ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E.C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th Str. New York City.

Offisas atdaras nuo 10 iki 5 po piet; pasilsio dienomis nuo 10 iki 1 p.p.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gau-
ti, kaip ir sename krauj: tikras
Pain Expelleris, Gumbo, Bobro,
pilvo ir anodino lašai; Kinder
Balsamas; dielės ir bonkos; vi-
soki kvėpalai, muilai ir visoki
kosmetikos daigai, vietiniai ir
iš užsienių; receptai sutaisomi
iš geriausių kemiškų padarinių
sulųg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiek-
vienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka
atvira dieną ir naktį. Šneka visokiais liežuviais.



PIGI KURPIŲ KRAUTUVĖ.

H. Adelston.

725 So Second Str. Philad. Pa.

Visokios, naujausios mados czeverykai, vyrams,
moterims ir vaikams. Susiszeke lietuviszkai.
Pigios prekės.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str., Philadelphia, Pa.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus,
visokias europėjiszkas szaknis; teipgi turime: Sever-
ros gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartujį vyną,
Pain expellerį, šviežias dieles. — Užkvičiame visus
lietuvius lankyti į mūsų sąkrovą. Receptus sutai-
sime su didžiausia atyda.

Kada tik norėsi pasisamdyti sau advo-
kata, kiekviename legaliskame reikale,
kreipkis pas
Luther S. KAUFFMÁN
ATTORNEY-AT-LAW
1001 CHESTNUT STR. PHILADELPHIA, PA.
ROOM 711 MUTUAL LIFE BUILDING

Kolsun Bros.

Main Office 224 Bainbridge Street.

Karietos šermenims, ba-
liams, vestuvėms ir t. t.
pribuna bile valandoje —
Keystone Telephone
Main 48-42 D.



Priima orderius teipgi: Georg Kolsun 9580. Waters

Gražios po-
pieros su pa-
vinėvonėm gro-
matom rašyt,
dėl pardavėju
1.000 su kon-
vertais \$6. 5
tuzinai už \$
1. Drukavojama
mašinas su lie-
tuviškoms lita-
roms, 7 gatankų
ir visais itaisy-
mais \$ 35. Adre-
savokit:



G.A.B., 1520 Penn Ave.,

Pittsburg, Pa.

